

18.04.2001

Liikenne- ja viestintäministeriö

TIELAITOKSEN TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2000

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Tielaitoksen tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2000 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä liikenne- ja viestintäministeriölle että Tiehallinnolle ja Tieliikelaitokselle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja, JHTT Seppo Akselinmäki ja valvonut tarkastuspäällikkö Markku Heikkinen.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Tielaitoksen tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

TILINPÄÄTÖS JA LASKENTATOIMI**Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, laskelmien tarkastelu ja kirjanpito**

Kirjanpidon tarkastus on keskittynyt tilinpäätöksen ja taseen tarkastukseen sen johdosta, että tarkastettu varainhoitovuosi on ollut viimeinen ennen Tielaitoksen jakautumista 1.1.2001 Tieliikelaitokseksi ja virastona jatkavaksi Tiehallinnoksi. Erityisesti on pyritty varmistamaan tase-erien oikeellisuus sekä vaihto- ja käyttöomaisuuskirjanpidot sekä niihin liittyvät omaisuusrekisterit ja inventoinnit.

Eduskunta on valtioneuvoston esityksestä vahvistanut lähinnä viranomaishallintotehtäviä hoitavan ja hoito- ja rakennusurakoitten kilpailuttamiseen keskittyvän Tiehallinnon sekä toisaalta valtion liikelaitoksista annetun lain (627/87) mukaisen Tieliikelaitoksen perustamisen.

Vuoden 2000 tilinpäätöksessä on sen liitteenä oleva tase jaettu kahtia, hallintoon ja tuotantoon, joiden yhteenlasketuista arvoista on muodostettu vuoden 2000 tase. Tarkoituksena on, että aloittavien taseiden arvot tullaan johtamaan sekä hallinnon (Tiehallinto) että tuotannon (Tieliikelaitos) osalta vuoden 2000 taseen kirjanpitoarvoista lukuun ottamatta jalostamattomia maa-aineksia sisältäviä maa-ainesalueita, joiden arvon liikenne- ja viestintäministeriö on erikseen arvostanut kirjanpitoarvoa korkeampaan käypään arvoon. Lisäksi kaikki myyntisaamiset ja ostovelat jäävät Tiehallinnolle. Tuotannon osuus lomapalkkavelasta on liikelaitoksen aloittavassa taseessa.

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, ovatko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot olennaisilta osiltaan oikein laaditut. Kirjanpidon tarkastusta on kohdennettu liikelaitostamisen aiheuttamien muutosten edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Kirjanpidon tarkastuksen perusteella arvioituna voidaan kirjanpitoa pitää asianmukaisesti järjestettynä ja hoidettuna.

Tuloksellisuuden kuvaus, maksullisen toiminnan kannattavuustiedot ja näiden perustana oleva laskentatoimi

Tuloksellisuuden kuvauksen ja kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä tilinpäätöstietojen perustana olevaa laskentatoimea on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Tuloksellisuuden kuvauksessa ja kustannusvastaavuuslaskelmissa esitetyt tiedot ovat luotettavia. Vaikuttavuustietojen luotettavuutta ei ole voitu tilintarkastuksellisin menetelmin todentaa. Esitetyt tiedot voidaan pitää riittävinä.

Tuloksellisuuden kuvauksen ja kustannusvastaavuuslaskelmien perustana olevaa laskentatointoa voidaan pitää asianmukaisesti järjestettynä ja hoidettuna.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyysissä ja tarkastettu laskentatoimen ja tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä. Tarkastuksen yhteydessä on tullut esiin yksittäisiä puutteita, joiden suhteen Tielaitos on ryhtynyt asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Vuoden 1999 tilintarkastuskertomuksessa on todettu, että Tielaitoksessa on maksettu osalle työ- ja virkasuhteista henkilöstöä kuuden kuukauden irtisanomisajalta uuden työ- ja virkasuhteen astuttua myöhemmin uudelleen voimaan kodin ja uuden toimipisteen välisiä matkakustannuksia ja päivärahoja verovapaana. Tilintarkastuskertomuksessa todettiin, että Tielaitoksen noudattama menettelytapa henkilöstösiirroissa toimipaikkojen välillä sisältää veroseuraamusriskin. Mainittu riski on realisoitunut varainhoitovuoden 10.1.2001 Uudenmaan veroviraston annettua työnantajasuoritusten arviomaksuunpanoa koskevan esityksen kyseessä olleiden kahden viimeimmän vuoden, 1998 ja 1999 osalta. Tielaitos on tehnyt em. päätökseen liittyen 3 mmk:n siirtovelkakirjauksen, joka kuuluu toimintamenoihin. Velvoite ja sen maksu on yksinomaan Tiehallinnon vastuulla.

TALOUSARVION NOUDATTAMINEN JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu.

Tarkastusneuvos, JHTT

Erkki Mäki-Ranta

Ylitarkastaja, JHTT

Seppo Akselinmäki

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriön kansliapäällikkö
Tiehallinnon pääjohtaja
Tieliikelaitoksen toimitusjohtaja
Tiehallinnon johtokunnan ja Tieliikelaitoksen hallituksen jäsenet
Valtiokonttori

